

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

Тошкент Молия институти

Суғурта иши

фанидан курс иши ёзиш бўйича
услубий кўрсатма

5341300 – "Суғурта иши" бакалавриат таълими йўналиши тала-
балари учун

**ТОШКЕНТ
2008**

Бакалавриатнинг 5341300 - «Суғурта иши» таълим йўналиши талабалари учун «Суғурта иши» фанидан курс ишини ёзиш бўйича услубий кўрсатма. Тузувчи Ширинов С. - Тошкент, 2008. 28 бет.

Мазкур услубий кўрсатма «Суғурта иши» бакалавриат йўналишида таълим олувчи талабалар томонидан «Суғурта иши» фанидан курс ишини тайёрлаш ва ҳимоя қилиш жараёнига услубий жиҳатдан ёрдам беради.

Давлат таълим стандартларида бакалавриат босқичи талабалари «Суғурта иши» фани бўйича қўлланилиши талаб этилган билимларга эга бўлиш ва касбий вазифани бажариш учун курс иши ёзиши белгиланган. Услубий кўрсатмада курс иши мавзуларини танлаш, адабиётлар билан танишиш, курс ишини ёзиш, уларни расмийлаштириш, ҳимоя қилиш жараёнлари батафсил баён этилган (2008 йил 5 февралдаги 3-сонли Кенгаш қарори).

Тақризчилар:

профессор Т.Каралиев
профессор М.Альмардонов

Кириш

Тошкент Молия институтида илм олувчи “Суғурта иши” йўналишидаги бакалавриат босқичи 4-курс талабалари Давлат таълим стандартлари бўйича "Суғурта иши" фанидан курс иши тайёрлашлари ва ҳимоя этишлари кўзда тутилган.

Олий таълим муассасаларида "Суғурта иши" таълим йўналиши бўйича курс иши ёзиш битирув малакавий иш бажаришдан олдинги муҳим бир тайёрланиш босқичларидан биридир.

Курс иши ёзишдан мақсад қуйидагилардан иборат:

– талабаларнинг суғурта ишини ўрганиши учун ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар, илмий ва ўқув адабиётларни излаб топиши, ўрганиб чиқиши ҳамда уларни жамлаб, хулоса қилиши;

– мустақил таълим олиш фаолиятини фаоллаштириш;

– амалий материалларни иқтисодий таҳлил қилиш ва уларга илмий хулоса бериш борасидаги малакасини ошириш;

– фактлар асосида тўғри хулоса чиқаришни ўрганиш;

– долзарб мавзуларга тааллуқли янгиликлар, адабиётлар ва манбалардан фойдаланиш;

– битирув малакавий ишларини ёзишга тайёрлаш.

Курс ишини ёзиш ва ҳимоя қилиш жараёни қуйидаги босқичлардан иборат:

1. Мавзу танлаш.

2. Фойдаланиш учун зарур бўлган адабиётларни излаб топиш ва уларнинг рўйхатини тузиш.

3. Керакли ҳужжатлар асосида маълумотларни тайёрлаш ва йиғиш.

4. Курс иши режасини тузиш.

5. Режага мос бўлган саволларни батафсил ўрганиш маълумотларни таҳлил қилиш.

6. Олган билим ва кўникмаларини ўрганиш ва таҳлил натижасида батафсил, мантиқан тўғри баён қилиш.

7. Курс ишида келтирилган маълумотларни кенг ва тушунарли таҳлил қилиш.

8. Илмий раҳбар томонидан кўрсатилган камчиликларни бартавраф этиш ва таклифларни эътиборга олиш.

9. Курс ишини тўғри расмийлаштириш.

10. Курс ишини ҳимоя қилиш.

Мавзу танлаш

Курс иши ёзишдаги асосий масалалардан бири, талабалар томонидан унинг мавзусини тўғри танлашдир. Ҳамма фанларда бўлганидек "Суғурта иши" фанидан ёзиладиган курс иши мавзуси ҳам талабалар томонидан мавзулар рўйхатидан танланади (1-иловага қаранг).

Талабаларнинг танлаган мавзулари бир хил бўлиб қолмаслиги лозим. Улар учун мавзу танлаш имконияти кенг бўлиши учун, тайёрланган мавзулар рўйхати курс иши ёзиши кўзда тутилган талабалар сонига нисбатан икки баробар кўп бўлиши тавсия этилади.

Курс иши мавзулари рўйхати ҳар йили кафедра томонидан янги ва долзарб муаммоларни ёритишга асос бўладиган мавзулар билан янгиланиб турилиши ва ўқув йилининг 1 октябрига қадар танишиш учун талабаларга берилиши керак.

Талабалар мавзу танлашда ўқитувчилар билан маслаҳатлашишлари мумкин. У рўйхатдаги мавзулардан хоҳлаганини танлаш ҳуқуқига эга. Бундан ташқари, талаба курс иши мавзулари рўйхатида бўлмаган, лекин суғурта иши муаммоларини очишда муҳим аҳамият касб этган мавзуларни таклиф қилиши мумкин.

Ҳар бир талаба битта мавзу танлаш ҳуқуқига эга. Мавзу танлангандан сўнг, курс иши ёзиш масаласида албатта илмий раҳбар билан маслаҳатлашиб олиш керак.

Адабиётлар билан танишиш

Курс иши бажаришда талабанинг дарслик, ўқув қўлланма, илмий-амалий журналлар, оммавий газеталар, меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ва интернет сайтлари билан танишиши тавсия қилинади. Бунда Президентимизнинг мавзуга оид асарлари, Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ҳукумат қарорларини ва бошқа меъёрий ҳужжатларни алоҳида ўрганиб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Ушбу маълумотлар билан "NORMA" ва "ПРАВО" каби махсус сайтлардан фойдаланган ҳолда танишиш мумкин. Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси суғурта қонунлари ва махсус меъёрий ҳужжатлар тўпламидан ҳам фойдаланиш мумкин. Алишер Навоий номли давлат кутубхонаси ва Тошкент Молия институти, Тошкент Давлат Иқтисодиёт университети ва бошқа кутубхоналарда ҳамда интернет сайтларида бошқа кўпгина илмий, назарий ва амалий адабиётлар билан танишиш мумкин.

Талаба ўзи танлаган мавзуга мос адабиётлар билан танишиб чиққандан сўнг, уни ўрганишни бошлаши керак. Бунинг учун мавзуга оид адабиётларни йиғиб бўлиб, улардан фойдаланиш тавсия қилинади.

Курс иши ёзишда адабиётлардан фойдаланиш икки босқичга бўлинади. Биринчи босқич – курс иши мавзусини танлашда ва режасини тузишда адабиётлардан фойдаланиш бўлса, иккинчиси – курс ишини ёзиш давомида адабиётлардан фойдаланишдир. Умуман олганда, адабиётлардан фойдаланишнинг иккала босқичи ҳам бир-бири билан ўзаро боғланиб кетади.

Курс иши мавзусини танлаш ва режасини тузишда адабиётлардан фойдаланиш жуда катта аҳамият касб этади. Танланган мавзунини қанчалик долзарблиги, муаммоли эканлигини талаба, албатта, керакли китоб, журнал, интернет сайтлари ва бошқа манбалар орқали билиши керак бўлади. Шунингдек, ушбу мавзу бўйича режа тузишда, унинг аҳамиятлиги, ҳуқуқий асослари етарлиги, долзарблиги, муаммолиги ва уларни бартараф этиш мумкинлигини илмий, назарий ва амалий адабиётлардан фойдаланган ҳолда ўрганиб чиқади.

Курс ишининг ёзишда мавзуга оид адабиётларни чуқурроқ ўрганишга ва уларни таҳлил қилиш ҳамда улардаги мавзуга оид фикрларни солиштириш жараёнида, маълум фикрларни қўллашни ва баъзиларини инкор қилишни ҳамда мавзуга оид муаммоларни бартараф этишда қайси адабиётда келтирилган фикрлар мақсадга мувофиқлигини аниқ таъкидлаб ўтиш керак бўлади. Адабиётларда келтирилган фикрларни курс ишида аниқ ва раво келтириш лозим. Шунингдек, талаба курс иши материалларини таҳлил қилишда эълон қилинган статистик маълумотлардан кенг фойдаланиши керак. Талаба Ўзбекистон Республикаси бўйича маълумотларни статистик тўплам ва интернетнинг тегишли сайтларидан олиб, фойдаланиши мумкин. Курс иши материалларини таҳлил қилиш ва уни мазмунли бўлишида статистик маълумотлар катта аҳамиятга эга. "Суғурта иши" фанидан фойдаланиш мумкин бўлган адабиётларнинг тахминий рўйхатини 2-иловада кўришингиз мумкин.

Курс ишининг ёзиш тартиби

Курс ишининг умумий ҳажми қўл ёзмада 30-35 варақдан кам бўлмаслиги керак. Иловалар кўрсатилган ҳажмга кирмайди. Титул варағи белгиланган шакл бўйича расмийлаштирилади (3-иловага қаранг).

Ишда меъёрий ҳужжатлар ва орфографик қоидалар бўйича қабул қилинган шартли қисқартиришлар киритишга рухсат берилади. Масалан: й.– йил, йй.– йиллар, м.с.– минг сўм, млн. с. – миллион сўм, мак.– максимал ва бошқалар. Лекин "Суғурта иши" таълим йўналиши бўйича ёзилган курс ишида, молиявий, иқтисодий терминларда камдан-кам қисқартма сўзлар ишлатилади. Ушбу ҳолатни инобатга олиб, курс ишида қисқартма сўзларни камроқ ишлатиш тавсия этилади.

Курс ишида баъзи сўз бирикмалари қайта-қайта келиши кўзда тутилса, ушбу сўз бирикмаларини биринчи ёзилишида тўлиқ ёзиб, сўз бирикмаси тугаши билан қавс очиб, ушбу сўз бирикмасини қисқартма кўринишини келтириш керак. Сўнг, ушбу сўз бирикмаси қайтарилса, қисқартма кўринишини ёзиш мумкин. Масалан, очик акциядорлик жамияти (ОАЖ), маъсулияти чекланган жамият (МЧЖ), қўшма корхона (ҚК) ва бошқалар.

Мундарижа курс иши тузилишини белгилаб берувчи қисм бўлиб, курс ишини бошланиш қисмида келтирилади ва унда курс иши таркибида бўлиши лозим бўлган қисмлар, яъни кириш, асосий қисм саволлари, фойдаланилган адабиётлар рўйхати, хулоса ва иловалар кўрсатилади.

Масалан, талаба “Қайта суғурта қилишнинг иқтисодий моҳияти, аҳамияти ва зарурлиги” мавзусида курс иши танлади.

Талаба мавзу бўйича режа тузиш учун аввало унга мос адабиётларни ўрганиши керак. Мисол учун, ушбу мавзу бўйича қуйидагича режа тузилиши мумкин (4-иловага қаранг).

Тузилган режа бўйича курс ишини ёзиш тартиби тушунтириб берилади. Кириш қисми – курс ишининг бошланғич қисми бўлиб, ишнинг асосий маъносини баён қилади. Унда курс иши мавзусининг долзарблиги асосланади, изланишнинг мақсади ва вазифалари, изланиш объекти, предмети ҳамда мавзунинг аҳамияти ва моҳиятига тўхталади. Шу билан бирга, курс иши ёзиш учун асос бўлган амалий маълумотлар манбалари акс эттирилади.

Мавзунинг долзарблигини ёритиш барча илмий ишларда мажбурий талабдир. Муаллиф мавзуни танлаган экан, унинг илмий салоҳияти ва касбий тайёргарлиги, албатта, бу мавзуни маъносини тушуниб етиши ва уни замон талабига мослиги ҳамда ижтимоий муҳимлигини баҳолай олиши керак. Долзарбликни ёритишда асосиз гаплар ёзилмаслиги керак. Мавзунинг долзарблигининг асосий омилларини тўлиқ бир саҳифада кўрсатиш етарли бўлади.

Мавзунинг долзарблигини асослашда Ўзбекистон Республикаси Президенти асарларидан, маърузаларидан ва етук иқтисодчи олимлар асарларидан мавзуга тегишли бўлган фикрларни келтириш зарур.

Мавзунинг долзарблиги очиб берилгандан сўнг, тадқиқотнинг мақсадидан келиб чиқиб, ушбу мақсадга эришиш учун аниқ вазифаларни (3-5 та вазифаларни) ҳал қилиб олиш керак бўлади.

Булар одатда қуйидача ифодаланади:

- ўрганиш;
- очиш;
- тасвирлаш;
- белгилаш;
- аниқлаш;
- услубий ишлаб чиқиш;
- тайёрлаш.

Бу вазифаларни чуқур таҳлил қилиб, ёзиш керак.

Юқорида келтириб ўтилган мавзудан келиб чиқиб, тадқиқот объектини аниқлайдиган бўлсак, тадқиқот объектни - бу Ўзбекистон Республикасининг қайта суғурта билан шуғулланувчи суғурта ташкилотларининг суғурта фаолиятидир. Предмети эса суғурта ташкилотларининг қайта суғурта муносабатларидир. Шунингдек, тадқиқотнинг услубий кўрсатмаси кириш қисмидаги муҳим элементлардан бири бўлиб, амалий материалларни таҳлил қилишда ва ишнинг асосий мақсадини очиб беришга хизмат қилади. Шу билан бирга, маҳаллий ва хорижий олимларнинг ушбу мавзу бўйича олиб борган ишларини кўрсатиш керак. Кириш қисмини кўпи билан 2-3 варақ ҳажмда ёзиш тавсия этилади.

Кириш қисмдан сўнг, асосий қисм келади, яъни у бир нечта саволлардан иборат бўлиб, бунда асосан ушбу мавзунинг асосий моҳияти тўлиқ ва батафсил очиб берилади.

Асосий қисмда ишнинг ҳамма саволлари очиб берилади. Аввало, танланган мавзунинг иқтисодий-ижтимоий моҳияти, аҳамияти, қайта суғуртанинг зарурлиги, унинг суғурта тизимидаги ўрни, шакллари, турлари, қайта суғуртани тартибга солиш усуллари таҳлилий ўрганилади. Бунда мавзу бўйича мавжуд муаммолар аниқланади ва ушбу муаммоларни бартарф этиш йўллари излаб топилади.

Курс ишининг ҳар бир бўлими унга мос асослар, қарорлар ва хулосалар билан ёритилади. Курс ишида, илгари бажарилган мустақил ишларнинг натижалари ёки бошқа муаллифларнинг (илмий

маърузалар ва мақолалари, ҳисоб-графика ишлари ва лойиҳалари, албатта, номлари кўрсатилган ҳолда) ишлари акс эттирилиши ёки улардан фойдаланиш мумкин.

Биринчи саволда мавзунинг назарий жиҳатлари мазмуни, моҳияти, аҳамияти ёритилади. Яъни турли иқтисодий мактаблар вакиллари бўлган иқтисодчи олимлар асарларининг қиёсий таҳлили амалга оширилиши, даврий нашрларда чоп этилган илмий мақолалардан фойдаланилиши, мавзуга оид асосий дарсликлар ва ўқув қўлланмаларида келтирилган назарий фикрларнинг қиёсий таҳлили амалга оширилиши мумкин. Шунингдек, қайта суғуртанинг моҳияти, мазмуни, зарурлиги ёритилади. Бунда мавзунинг ҳуқуқий асосларини ҳам очиқ бериш мумкин. Қайта суғуртани амалга оширишнинг ҳуқуқий асослари ўрганилиб, бунда Ўзбекистон Республикаси қонун тизимида суғурта муносабатларини тартибга солувчи қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва суғурта назорати идорасининг қонун ости ҳужжатлари, қарорлари, халқаро амалиётда қўлланувчи умумий меъёрлар, Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг бандлари ўрганилади. Ушбу саволга жавобни кўпи билан 8-10 варақ ҳажмда ёзиш тавсия этилади.

Иккинчи саволда мавзуга оид амалиёт ҳолати таҳлилинини амалга ошириш ва таҳлил натижаларига асосланган ҳолда тегишли хулосаларни шакллантиришдан иборатдир. Бунда жадваллар, диаграммалар, расмлар шаклида амалиёт маълумотларидан кенг фойдаланиш, уларни батафсил таҳлил этиш талаб этилади. Таҳлил жараёнида даврий нашрларда чоп этилган илмий мақолаларга, ҳукумат идораларининг расмий интернет сайтларида келтирилган маълумотларга, малакавий амалиёт давомида тўпланган амалиёт маълумотларига асосланиш тавсия этилади. Ҳар бир жадвал, диаграмма ва расмларнинг манбалари аниқ кўрсатилиши талаб этилади. Хусусан, қайта суғурта механизми элементлари, ишлаш тартиби, қайта суғурта бўйича олинган суғурта мукофотлари ва тўланган қайта суғурта қопламалари, иқтисодий маълумотларнинг динамик ўзгаришлари ва шунга ўхшаш бошқа масалалар атрофлича ўрганилади. Қайта суғурта операцияларини характерловчи иқтисодий маълумотлар динамикасини ўрганишда камида 3-4 йиллик маълумотлар таҳлил қилинади. Ушбу саволга жавобни кўпи билан 10-12 варақ ҳажмда ёзиш тавсия этилади.

Учинчи саволда мавзуга оид муаммолар юзасидан замонавий асарларда тадқиқ этилаётган мавзуни такомиллаштириш ва ривожлантириш юзасидан билдирилган фикрларни умумлаштирган ҳолда, уларга нисбатан талабанинг мустақил фикрларини билдириш ва илғор хорижий тажрибаларни баён этиш ва уларни мамлакатимизда қўллаш имкониятлари бўйича таклифлар киритиш талаб этилади. Яъни, Ўзбекистон Республикаси суғурта ташкилотларининг қайта суғурта муносабатларидаги мавжуд муаммолар атрофлича баён қилинади. Талаба муаммоларни аниқлаш билан бир вақтда уларни бартараф этиш борасида шахсий таклифларини келтиради. Ушбу саволга жавобни кўпи билан 9-10 варақ ҳажмда ёзиш тавсия этилади.

Хулоса қисмида мавзуни ўрганиш давомида талаба томонидан амалга оширилган таҳлил жараёнида шакллантирилган хулосалар акс эттирилади. Мавзуга оид замонавий асарларда баён этилган тадқиқ этилаётган мавзуни такомиллаштириш юзасидан таклифлар келтириб, шунга асосан талаба ўз фикрини баён этади. Хулоса қисмини кўпи билан 2-3 варақ ҳажмда ёзиш тавсия этилади.

Фойдаланилган адабиётлар қисмида дарслик, ўқув қўлланма, услубий қўлланма, журнал, тезислар тўплами, ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар ва интернет сайтларининг асосий маълумот кўрсаткичлари (чоп қилинган жойи ва йили, нашриёт ва бошқалар) рўйхати келтирилади. Барча илмий ишларда, шунингдек, курс ишида ҳам фойдаланилган маълумотлар манбаи ва адабиётлар рўйхатини келтириш мажбурий шартлардан биридир (2-иловага қаранг). Фойдаланилган адабиётлар қисмини кўпи билан 2-3 варақ ҳажмда келтириш тавсия этилади.

Курс ишини расмийлаштиришнинг умумий талаблари

Курс иши берилган топшириқ асосида, шахсан талаба томонидан бажарилади. Талаба танланган қарорнинг тўғрилигига ва унинг топшириққа мувофиқлигига, курс ишида кўчирмачилик ҳолатининг йўқлигига жавоб беради.

Курс иши таълим стандартларида талаб этилганидек, тартибли расмийлаштирилган ва хатосиз, аниқ ва тушунарли тилда ёзилган бўлиши керак. Курс иши ёзишда тузилган матнда "мен" сўзи ўрнига "биз" сўзини ёзиш тавсия этилади.

Курс иши қўлёзма тарзида расмийлаштирилган бўлиши шарт. Курс иши А4 ўлчамдаги оқ қоғозда, кўк рангли ручкада ёзилиши

тавсия қилинади, бошқа ранг ручкаларни ишлатишга йўл қўйилмайди. Бўлимлар, жадваллар, расмлар рақамини ва номларини ҳам бошқа рангли ручкада ёзишга йўл қўйилмайди. Ишда келтирилувчи жадваллар, диаграммалар, расмлар компьютерда тайёрланиб, принтерда чоп этилган (қоғоз А4 (210*297мм) шаклда) ҳолда киритилиши мумкин. Курс ишини фақат айрим ҳолларда компьютерда тайёрланишига рухсат берилади. Курс ишида тузатишларга рухсат берилмайди.

Кафедранинг тавсиясига биноан курс иши чет (инглиз, немис ёки француз) тилида бажарилиши мумкин. Чет тилда бажарилган ишга давлат тилидаги аннотация илова этилади ва ҳимоя вақтида таржима таъминланади.

Курс ишини ёзишда варақнинг чап тарафида 3 см, пастда 2 см, тепада 2 см, ўнгда 1 см жой қолдириш тавсия қилинади, (5-иловага қаранг) бунда бир варақда 28-30 қатор ёзув бўлиши зарур. Варақ тагига йўл-йўл қоғоз ("зебра") қўйиб ёзилади, варақнинг ўзига матн ёзиш учун тўғри чизиқлар чизиш ёки принтерда чизиқлар чоп этилган варақларга ёзишга йўл қўйилмайди. Курс ишининг барча бетлари титул бетидан охириги бетигача тартиб билан рақамланади. Биринчи бет титул варағи ҳисобланиб, унга рақам қўйилмайди, кейинги бетга "2" рақами қўйилади ва ҳоказо. Тартиб рақами бетнинг пастки томонининг ўртасига қўйилади.

Қисмларнинг номланиши бош ҳарф билан ёзилади. Қисм ичидаги номланишлар хатбошидан кичик ҳарфлар билан ёзилади. Асосий қисм ичидаги саволларни сарлавҳаларини ёзишда бўғин кўчиришга рухсат берилмайди. Сарлавҳа охирида нуқта қўйилмайди. Сарлавҳанинг тагига чизиб ёзишга рухсат этилмайди. Ҳар бир сарлавҳадан олдин араб рақами билан рақамлар қўйилади ва рақамдан сўнг нуқта қўйилади. Агарда савол ичида саволлар келтирилса, масалан, биринчи савол ичида битта савол "1.1.", иккита савол бўлса "1.2." шаклда ёзилади.

Кириш, хулоса, фойдаланилган адабиётлар бошланишида рақам қўйилмайди. Курс ишининг ҳар бир қисми янги бетдан бошланади. Кириш, хулоса, фойдаланилган адабиётлар ва асосий қисм саволлари бир хилда, варақнинг юқори қисмининг ўртасига ёзиш тавсия этилади.

Иллюстрация (сурат)лар кўриш учун қулай тарзда жойлаштирилиши керак. Агар курс ишини буриш лозим бўлса, уни соат стрелкаси бўйлаб буриш керак (6-иловага қаранг). Барча сурат (график, чизма, диаграмма, фотосурат)лар, "расм" сўзи ва бўлим

бўйича кетма-кет араб рақамлари билан белгиланади. Иловаларда келтирилган суратлар бундан мустасно. Сурат рақами бўлим ва сурат рақамидан иборат бўлиб, нуқта билан ажратилади, масалан "1.2-расм" ва изоҳ берувчи ёзув пастга ёзилади.

Рақамли материаллар жадвал кўринишида расмийлаштирилиши лозим. Жадвални расмийлаштириш намунаси 7-иловада кўрсатилган. Ҳар бир жадвал сарлавҳага эга бўлиши керак. Сарлавҳа бош ҳарф билан бошланади. Сарлавахани остига чизилмайди.

Жадвалнинг сарлавҳаси унинг юқорисига, ўртага ёзилиши тавсия этилади. Жадвал графаларининг сарлавҳалари бош ҳарфлар билан, сарлавҳачалар эса, агар улар сарлавҳа билан битта гапни ташкил этса, кичик ҳарфлар билан, агар улар мустақил бўлса, катта ҳарфлар билан бошланиши керак. Жадвалнинг бош қисмини диагональ бўйича бўлиш мумкин эмас.

Кўплаб графаларга эга бўлган жадвални қисмларга бўлиш ва бир қисмни иккинчи қисмдан кейин жойлаштиришга рухсат этилади.

Бўлимлар доирасидаги жадваллар изчил, кетма-кет араб рақамлари билан белгиланади. Масалан: "1-жадвал", "2-жадвал" ва ҳ.

Агар курс ишида битта жадвал бўлса, у рақамланмайди ва "жадвал" сўзи ёзилмайди.

Жадвалнинг бирор қисми бошқа бетга ўтганда, "жадвал" сўзи ва унинг тартиб рақами бир марта жадвалнинг биринчи қисми устида кўрсатилиб, қолган қисмлар устига "давоми" деган сўз ёзилади.

Матндаги манбаларга ҳавола("сноска")ларни сатр ости эслатмаларида келтириш лозим. Ҳавола ҳар бир бетда араб рақамида кетма-кет тартиб билан келтирилиши лозим. Кейинги бетда эса яна бошидан тартиб билан илова қўйилиши тавсия қилинади.

Ҳаволаларни келтириш тартиблари:

- ҳужжат ва таърифни тасдиқлаш учун иқтибос келтирганда;
- замонавий адабиётлар ва бирламчи манбалар бўйича иқтибос келтирганда;
- адабиётлардан ва бошқа манбалардан бирор муаммо, хулоса ёки таклифлардан иқтибос келтирганда;
- давлат арбоблари, олимлар ва мутахассислар фикрларидан иқтибос келтирганда;
- статистик маълумотлар ва тўпламлардан иқтибос келтирганда;
- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан иқтибос келтирганда;
- бир бетда иложи борича 3 тадан кўп иқтибос келтириш тавсия қилинмайди;

– ва бошқа ҳолатларда.

Иллюстрацияларга қилинган ҳаволалар сарлавҳанинг охириги сўзига қўйилади (7-иловага қаранг). Матнда барча жадвалларга ҳавола берилиши керак.

Ҳар бир илова янги бетнинг ўнг юқори бурчагида "Илова" сўзи билан бошланади. Агар курс ишида биттадан кўп илова бўлса, улар кетма-кет араб рақамлари билан белгиланади. Масалан, "1-илова", "2-илова" ва ҳ.

Иловаларни алоҳида расмийлаштириганда, титул варағида курс иши мавзусининг номи остида катта ҳарфлар билан "иловалар" сўзи ёзилади.

Курс ишида фойдаланилган адабиётлар рўйхатини 2-иловага мувофиқ расмийлаштирилади. Курс иши мавзуси бўйича асосан сўнгги 10 йил ичида нашр қилинган адабиётлардан фойдаланиш тавсия этилади.

Курс ишини ҳимоя қилиш

Деканат томонидан кафедра билан келишилган ҳолда курс ишларини топшириш ва ҳимоя қилиш режа жадвали ишлаб чиқилади ва курс ишини топшириш ва ҳимоя қилиш муддатлари кафедра мудири томонидан ўрнатилган тартибда амалга оширилади.

Талаба тайёр бўлган курс ишини "Суғурта иши" кафедраси котибасига топширади. Котиба ушбу курс ишини рўйхатга олиш китобида рўйхатдан ўтказиб, курс иши титул варағига рўйхатдан ўтказилган сана ва рўйхат тартиб рақамини ёзади. Сўнг илмий раҳбарга топширади. Илмий раҳбар курс ишини рўйхатдан ўтган санадан бошлаб бир ҳафта ичида кўриб чиқиб, уни талаб даражасида бажарилганлигига ишонч билдиргандан сўнг, ишни ўз тақризи (8-иловага қаранг) билан бирга кафедрага тақдим этади. Илмий раҳбар томонидан тақдим қилинган тақризда талабанинг фаоллиги, мавзунинг долзарблиги, мақсади ва вазифаси, қабул қилинган қарорлардаги янгиликлари, келтирилган маълумотларнинг таҳлили, чиқарилган хулоса ва таклифларнинг асослилиги ва курс ишининг бошқа ижобий томонлари тавсифланади. Шу билан бирга, хато ва камчиликлари ҳам кўрсатилади. Натижада, тақриз охирида хулоса қилинади, яъни курс иши ҳимояга қўйилиши ёки қўйилмаслиги кўрсатиб ўтилади.

Курс ишида кўпол хато-камчиликлар бўлмаса, ҳимояга тавсия этилади. Талаба кўрсатилган хато-камчиликларни асослаш ёки тўғ-

рилаш учун курс иши ҳимоясигача тайёрланиши керак. Агарда курс ишида хато-камчиликлар кўп бўлса, уларни бартараф этгандан сўнг, ҳимояга тавсия этилиши кўрсатилган бўлса, у ҳолда хато-камчиликлар бартараф этилгандан сўнг, иккинчи марта яна ҳимояга тавсия этиш учун тақриз ёзилади.

Агарда талаба курс ишини сабабсиз ўз вақтида топширмаса, камчиликлар тўлиқ бартараф этилмаса, у ҳолда илмий раҳбар курс иши ҳимояга қўйилмайди деб ёзма хулоса беради.

Котиба тақриз ёзилган курс ишини топширилган кун билан рўйхатдан ўтказиб қўйиши керак. Курс ишларини рўйхатга олиш китобида ҳар бир гуруҳни алоҳида бетга расмийлаштириш тавсия этилади.

Курс ишини ҳимоя қилиш куни ва ҳимояда қатнашувчи комиссия таркиби кафедра мажлисида белгиланади. Курс иши ҳимоясида қатнашувчи комиссия таркиби 3-5 та аъзодан иборат бўлади. Курс иши ҳимоясида комиссия таркибидан камида 3 та аъзо бўлиши талаб этилади.

Ҳар бир талаба учун курс иши ҳимояси 20-25 дақиқа (10-15 дақиқача талаба маърузаси, 5-10 дақиқача савол-жавоб) давом этади. Талаба ўз маърузасида мавзу тўғрисида қисқача тушунча бериши, яъни мавзунинг долзарблиги, муаммоси, хулоса ва таклиф ҳақида тўхталиши зарур. Шунингдек, тақризда кўрсатилган камчиликлар ҳақида тўхталиши керак.

Ҳимоядан сўнг, комиссия аъзолари ёпиқ мажлис ўтказиб, талабаларнинг ишини баҳолаш қарорини қабул қилади.

Комиссия аъзолари қуйдагича қарорни қабул қилиши мумкин:

- курс ишини ҳимоя қилганлигини билдирувчи баҳо қўйилиши;
- ҳимояга киритилмаган бўлиши;
- «ҳимояга келмади» бўлиши;
- ҳимояда қониқарсиз баҳо олган бўлиши;
- қайта ҳимоя қилиш учун муддат берилиши;
- бошқа мавзуда қайта ишлаб, ҳимоя қилиш тавсия қилиниши.

Узрли сабаб билан курс ишини белгиланган муддатда ҳимоя қилмаган талабаларга деканнинг рухсати билан, комиссиясининг иши якунланишига қадар, бошқа муддатларда ҳимоя қилишга рухсат берилади.

«Суғурта иши» фанидан курс ишлари мавзулари

1. Автотранспорт суғуртаси.
2. Суғурта фаолиятининг ривожланиши ҳамда унга талаб ва таклиф механизмининг таъсири.
3. Суғурта рисклари ва уларни суғурталаш усулларини ишлаб чиқиш.
4. Ўзбекистонда суғурта фаолиятини давлат томонидан қўллаб-қувватланиши.
5. Ўзбекистонда тиббий суғуртани ташкил этилиши.
6. Суғурта қилиш шартлари ва уларга қўйиладиган талаблар.
7. Суғурта класслари бўйича суғурталашни самарали ташкил этиш йўллари.
8. Суғурта фаолиятини солиққа тортиш ва уни такомиллаштириш.
9. АҚШ суғурта тизими ва уни давлат томонидан тартибга солиниши.
10. Мажбурий суғурта ва уни ташкил этишнинг ўзига хос хусусиятлари.
11. Ўзбекистон суғурта бозорида қайта суғурталашни ташкил этиш.
12. Корхоналарга тегишли мол-мулк суғуртаси.
13. Сиёсий рисклар ва инвестицияларни суғурталашда унинг аҳамияти.
14. Суғуртада маркетингни ташкил этишнинг ўзига хос хусусиятлари.
15. Қайта суғурта қилишнинг иқтисодий моҳияти, аҳамияти ва зарурлиги.
16. Актуар ҳисоб-китобларнинг зарурлиги, аҳамияти ва ўзига хос хусусиятлари.
17. Халқаро “Яшил карта” тизими ва унинг мазмуни.
18. Йўловчиларни мажбурий суғуртаси ва уни ўтказишнинг ўзига хос хусусиятлари.
19. Шахсий суғуртанинг зарурлиги, аҳамияти ва ўзига хос хусусиятлари.
20. Суғурта хизматларининг тариф ставкаларини белгилашда актуар ҳисоб-китобларнинг аҳамияти.

21. Суғурта хизматларининг тариф ставкаларини структураси ва уни шакллантириш.

22. Ҳаёт суғуртасининг иқтисодий мазмуни ва таркиби.

23. Суғурта тармоқлари ва уларни тартибга солиш.

24. Умумий суғурта ва унинг суғурта муносабатларидаги ўрни.

25. Суғурта бизнесининг ўзига хос хусусиятлари.

26. Ўзбекистон суғурта бозорида ихтиёрий суғуртанинг ўрни.

27. Тадбиркорлик рискларини суғурталаш.

28. Япония суғурта тизими ва унинг ўзига хос хусусиятлари.

29. Буюк Британияда суғурта тизимининг шаклланиши ва ривожланиши.

30. Суғурта ташкилотларининг молиявий натижасини шакллантириш.

31. Жавобгарлик суғуртасининг зарурлиги, аҳамияти ва ўзига хос хусусиятлари.

32. Суғурта муносабатларининг ҳуқуқий асослари.

33. Суғуртанинг ташкилий- ҳуқуқий асослари.

34. Риск гуруҳлари ва уларни бошқариш усуллари.

35. Суғурта бозорининг профессионал иштирокчилари ва уларнинг аҳамияти.

36. Суғурта фаолиятини лицензиялаш ва унинг зарурлиги.

37. Суғурта заҳиралари ва уларни шакллантириш.

38. Экспорт-импорт операцияларини суғурта қилиш.

39. Суғурта агентлари ва брокерларининг суғурта муносабатларидаги ўрни.

40. Аудиторларнинг касбий жавобгарлигини суғурталаш асослари.

41. Суғуртанинг иқтисодиётни ривожлантиришдаги аҳамияти.

42. Ҳаёт суғуртасининг ўзига хослиги.

43. Фуқароларни бахтсиз ходисадан суғурталаш.

АСОСИЙ АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

1. Шеннаев Х.М. Суғурта сизга нима беради? –Т.: “Фан ва технологиялар маркази” нашриёти, 2003 йил.-106 б.
2. Шахов В.В. Страхование. Учебник для вузов.-М.: «ЮНИТИ», 2001. – 311 с.
3. Страхование дело: Учебник. В 2 т. (пер. с нем. О.И. Крюгер и Т.А. Федоровой). - т.1: Основы страхования / под ред. О.И. Крюгер. - М.: Экономист, 2004. - 447 с.
4. Климова М.А. Страхование: Учеб. пособие. - М.: Издательство РИОР, 2004. - 137 с.
5. Сербиновский Б.Ю., Гарькуша В.Н. Страхование дело: Учебное пособие для вузов. Изд-е 2-е перераб. и доп. - Ростов н/Д.: "Феникс", 2003. - 384 с. - серия "Высшее образование"
6. Хван Л.Б. Солиқ ҳуқуқи. - Т.: Консаудитинформ, 2001. 432 б.
7. Ахвледиани Ю.Т. Имущественное страхование 2001й Рос.Экон. Акад.им.:Г.В.Плеханова
8. Маҳмудова Л. Суғурта иши. Ўқув кўлланма.-Т.: ТАҚИ, 2004 й.
9. Собиров Ҳ. Суғурта: 100 савол ва жавоб. - Т.: «Меҳнат», 1998. - 160 б
10. Хўжаев Й. Ташқи иқтисодий фаолиятда суғурта. Ўқув кўлланма.-Т.: Солиқ академияси, 2005.

Қўшимча адабиётлар рўйхати

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Тошкент, Ўзбекистон, 2003-40 б.
2. Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси – Тошкент, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2003-496 б.
3. Ўзбекистон Республикасининг «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Қонуни. - «Халқ сўзи» газетаси, 2002 йил 28 май.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2002 йил 31 январдаги «Суғурта бозорини янада эркинлаштириш ва ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-3022-сон Фармони.// «Халқ сўзи» газетаси, 2002 йил 1 февраль.
5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Суғурта фаолиятини давлат томонидан тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 286-сонли Қарори. 1998 йил 8 июль.//Ўзбекистон Республикаси молиявий қонунлари, 4-илова, - Т.: 2000.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 27 ноябрдаги 413-сонли «Суғурта хизматлари бозорини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори.// Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг Қарорлари тўплами, 2002, 11.

7. Каримов И. Эришган марраларимизни мустаҳкамлаб, ислохотлар йўлидан изчил бориш-асосий вазифамиз.//Халқ сўзи, 2004 йил 10 февраль.

8. Каримов И. Банк тизими, пул муомаласи, кредит, инвестиция ва молиявий барқарорлик тўғрисида.-Т.: “Ўзбекистон”, 2005.-528 б.

9. Каримов И. Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, янги марралар сари изчил ҳаракат қилишимиз лозим.//Халқ сўзи, 2006 йил 11 февраль.

10. “Суғурта агентлари тўғрисидаги Низом”. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2003 йил 28 январдаги 19-сон буйруғига асосан тасдиқланган ва 2003 йилнинг 1 феввалида Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 1213-сон билан рўйхатга олинган.

11. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Страхование. Учебник для вузов – СПб.: Питер, 2001. - 256 с.

12. Гвозденко А.А. Основы страхования: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 320 с.

13. Основы страховой деятельности: Учебник./ Отв. ред. Проф. Т.А. Федорова. - М.: Издательство БЕК, 2002.-768 с.

14. Страхование дело: Учебник. В 2 т. (пер. с нем. О.И. Крюгер и Т.А. Федоровой). - т.1: Основы страхования / под ред. О.И. Крюгер. – М.: Экономист, 2004. - 447 с.

15. Шахов В.В. Страхование. Учебник для вузов.-М.: «ЮНИТИ», 2001. -311 с.

16. Архипов А.П., Гомелля В.Б. Основы страхового дела. Учебное пособие. – М.: «Маркет ДС», 2002.

17. Гинзбург А.И. Страхование. - СПб: "Питер", 2002. - 176 с.

18. Ермасов С.В., Ермасова Н.Б. Страхование: Учеб. пособие для вузов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. - 462 с.

19. Шихов А.К. Страхование: Учеб. пособие для вузов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. - 431 с.

20. Абдуллаев Ё., Баймуратов Т.М. Суғурта фаолиятини солиққа тортишда дунё талаблари даражасига эришиш.//Ўзбекистон иқтисодий ахборотномаси. 3 -2003.

21. Абдурахмонов К., Шеннаев Х. Инвестиционная деятельность страховых компаний.-«Рынок, деньги и кредит», 2003 г., №5.

22. Тохиров А. Страхование в Мавероуннахре.- журнал “Актуальные проблемы современной науки” (Россия), 2004 г., №2.

23. Шеннаев Х.М. Развитие системы страхования в Узбекистане.//журнал «Актуальные проблемы современной науки» (Россия), №2, 2004 г.

24. Жўраев А.С. Давлат бюджети даромадларини шакллантиришнинг долзарб муаммолари. Иқтисод фанлари доктори илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация.-Т.: 2005 й.

25. Баймуратов Т.М. Ўзбекистонда суғурта фаолияти ва уни солиққа тортиш механизмини такомиллаштириш. Иқтисод фанлари номзоди илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация.-Т.: 2004.

26. Абдурахмонов И.Х. Ўзбекистонда жавобгарлик суғуртасининг ҳозирги ҳолати ва ривожлантириш истиқболлари. Иқтисод магистри даражасини олиш учун ёзилган диссертация.-Т.: 2005.

27. Баймуратов Т.М. Ўзбекистонда суғурта фаолиятини солиққа тортиш: муаммо ва ечимлар.//Иқтисодиётни эркинлаштириш шароитида солиқ тизими ва суғурта фаолиятини такомиллаштириш йўллари. Халқаро илмий-амалий конференция материаллари. – Т., 2004. 276-279 бетлар.

28. Нуруллаев А.С. Иқтисодиётни эркинлаштириш шароитида суғуртанинг зарурлиги ва хусусиятлари. //Иқтисодиётни эркинлаштириш шароитида корхоналарнинг рақобатбардошлигини ошириш муаммолари. Республика илмий семинар материаллари. 2004 й. 14-15 декабрь, 113-115 б.

29. Холмаҳмадов З., Шеннаев Х. Суғурта қонунчилигидаги ўзгаришлар ёки «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси хусусида.// «Ўзбекистон овози» газетаси, 2002 йил, 12 февраль.

30. Холмаҳмадов З. Шеннаев Х. Қонун лойиҳаси - муҳокамада. 9-модда таҳрирга муҳтож.// «Халқ сўзи» газетаси, 2002 йил, 28 февраль.

31. Шеннаев Х. Молиявий хизматлар бозоридаги рақобат муаммолари. – «Бозор, пул ва кредит» журнали, №10 2000 й.

32. Статистический ежегодник регионов Узбекистана 2004. Статистический сборник-Т.: Госкомстат, 2005-115 с.

33. Узбекистан в цифрах 2004. Статистический сборник.-Т.:2005-196 с.

www.allinsurance.ru.

www.expert.ru.

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА
МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

Тошкент Молия институти

«Суғурта иши» кафедраси

«Суғурта иши» фанидан

Курс иши

**Мавзу: ҚАЙТА СУҒУРТА ҚИЛИШНИНГ ИҚТИСОДИЙ
МОҲИЯТИ, АҲАМИЯТИ ВА ЗАРУРЛИГИ**

Бажарди: 4- курс талабаси
СС-80 гуруҳи А.Б. Абдурашидов
Илмий раҳбар: доц. С.Ширинов

РЕЖА

Кириш

Асосий қисм:

1. Қайта суғурта қилишнинг иқтисодий мазмуни ва аҳамияти
2. Қайта суғурта механизми
3. Қайта суғурта муаммолари ва уларни ечишга доир тавсиялар

Хулоса

Фойдаланилган адабиётлар

Ёки ушбу мавзу бўйича қуйидагича мундарижа тузиш мумкин:

РЕЖА

Кириш

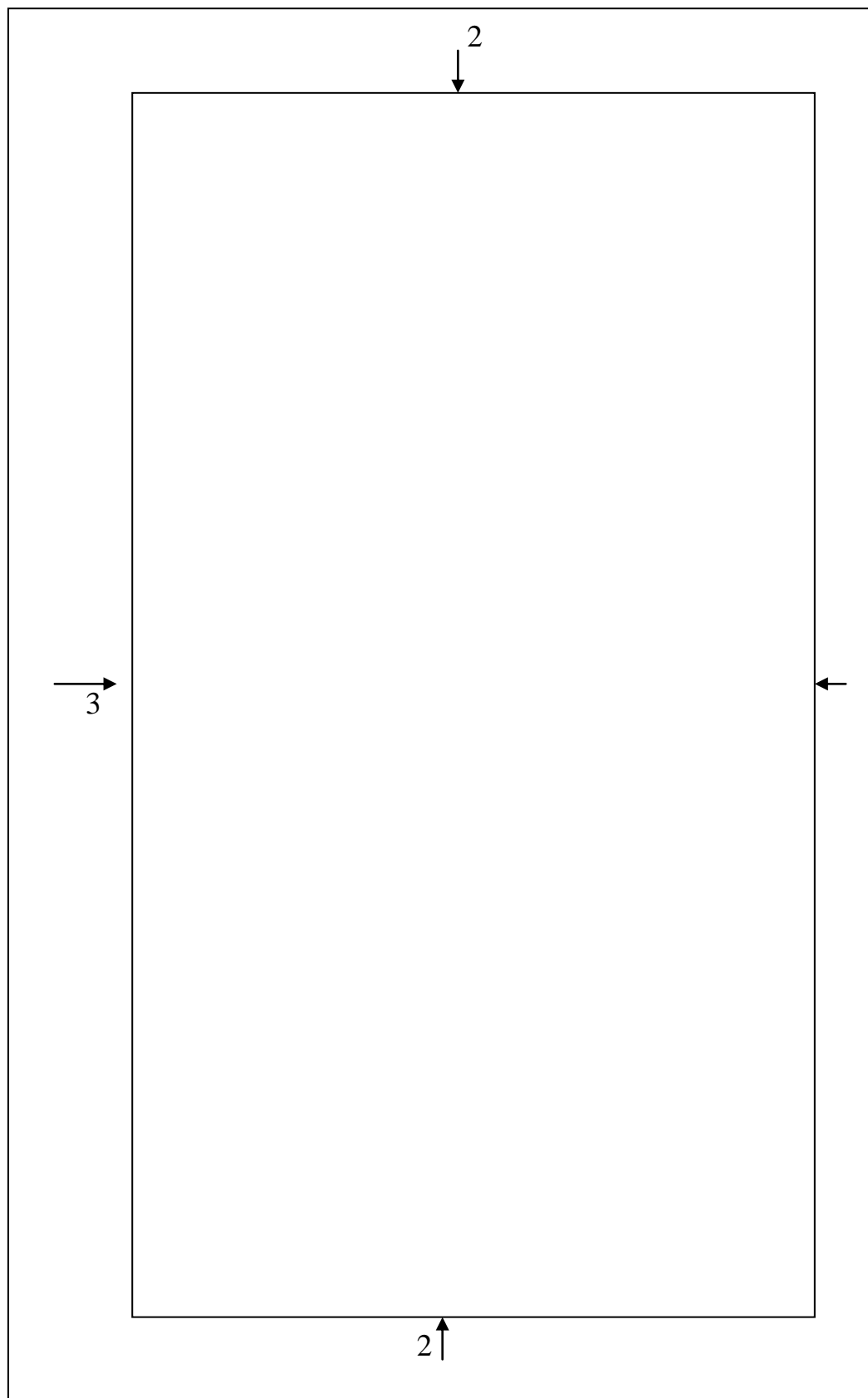
Асосий қисм

1. Қайта суғуртанинг иқтисодий моҳияти ва мазмуни
2. Қайта суғурта шакллари ва турлари
3. Қайта суғуртани тартибга солиш
4. Қайта суғурта муаммолари ва уларни ечишга доир тавсиялар

Хулоса

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

Чап-3см, паст-2см, юқори-2см, ўнг-1см

2- жадвал 2003-2007 йилларда Ўзбекистон Республикаси Суғурга бозорида суғуртага доир олинган мукофотлар бўйича маълумот, минг сўм ҳисобида						
№	Кўрсаткичлар	2003 йил	2004 йил	2005 йил	2006 йил	2007 йил

“Ўзбекинвест” экспорт-импорт миллий суғурта**компаниясининг****2007 йилда қайта суғурта шартномалари бўйича молиявий****кўрсаткичлари тўғрисида маълумот¹**

№	Кўрсаткичлар	Ишлаб топилган даромади, минг сўм ҳисобида	Ишлаб топилмаган даромади, минг сўм ҳисобида
1	Олинган қайта суғурта мукофотлари		
2	Қайта суғурта шартномалари бўйича тўланган суғурта қопламалари		
3	Ва бошқа молиявий кўрсаткичлар		

Изоҳ. Манба: бирор адабиётдан олинганлиги ёки муаллиф кўрсатилиши керак.

¹ “Ўзбекинвест” экспорт-импорт миллий суғурта компаниясининг расмий ҳисоботи асосида тузилди.

**Тошкент Молия институти “Солиқ ва суғурта иши”
факультети, СС-80-гурухи талабаси А.Б.Абдурашидовнинг
"Қайта суғурта қилишнинг иқтисодий моҳияти, аҳамияти ва
зарурлиги "**

мавзусида ёзилган курс ишига

ТАҚРИЗ

Ушбу курс иши кириш, асосий қисм, хулоса ва фойдаланилган адабиётлар рўйхатидан иборат бўлиб, уларда қайта суғурта қилишнинг иқтисодий моҳияти, назарий ва ҳуқуқий асослари, қайта суғурта механизмининг элементлари, ишлаш тартиби, қайта суғурта шакл ва турлари, уларнинг ўзига хос бўлган амалда қўллаш шартлари кўрсатилади.

Бундан ташқари, қайта суғурта шартномалари билан боғлиқ молиявий кўрсаткичлар динамик ўзгаришлари охириги беш йил учун ўрганилган. Қайта суғурта муаммолари аниқланиб, уларни ҳал қилиш бўйича талаба ўз таклифларини келтирган.

Курс иши 40 варақ ҳажмида ёзилган, унда 3 та чизма, маълумотлар 3 та жадвалда келтирилган, маълумотларнинг кенг таҳлили амалга оширилган ва 35 номдаги адабиётлар рўйхати келтирилган, у замонавий дарсликларни, ўқув қўлланмаларини, ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларини, корхона ҳисоботларини ва кўпчилик томонидан кенг фойдаланилаётган интернет сайтларини ўз ичига олади.

Курс ишида қуйидаги камчиликлар мавжуд:

– 20,25 бетларда келтирилган маълумотлар манбаси кўрсатилмаган;

– келтирилган жадвалда ўлчов бирлиги (минг сўм ҳисобида) кўрсатилмаган.

Ушбу камчиликлар курс ишининг мазмунига таъсир этмайди. Курс иши талаб даражасида ёзилган деб айтиш мумкин. Талаба юқорида кўрсатилган камчиликларни келгуси тадқиқот ишларида такрорланишига йўл қўймайди деб ўйлайман ва ушбу курс ишини ҳимояга тавсия этиш мумкин.

Илмий раҳбар:

доц. С.Ширинов.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 19 августдаги “Таълим тўғрисида”ги 464-1-сонли Қонуни.
2. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 29 августдаги Қонуни билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикаси кадрлар тайёрлаш Миллий дастури" .
3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги 5-сонли Қарорининг 1-илоvasи "Давлат таълим стандартлари тўғрисида"ги Низом.
4. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг "Меъёрий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида"ги 1998 йил 31 декабр 362-сонли буйруғи билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикаси олий ўқув юртлари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисидаги Низом" ва "Олий ўқув юртларида бакалаврнинг битирув малакавий ишини бажаришга қўйиладиган талаблар".
5. А.Норқулов, Г. Ғайратов "Молия" фанидан курс ишини бажариш бўйича услубий кўрсатма. Тошкент, ТМИ, 2007 й.
6. Н.Ҳайдаров. "Молия" фанидан курс ишини бажариш бўйича услубий кўрсатма. Тошкент, Иқтисод, 1995 й.
7. Х.Жамолов ва бошқалар. "Давлат бюджети" фанидан курс ишини бажариш бўйича услубий тавсиялар. Тошкент, ТМИ, 2001 й.
8. Т.Жўраев ва Х.Ҳақимов. "Иқтисодиёт назарияси" фанидан курс ишини бажариш бўйича услубий қўлланма. Тошкент, ТМИ, 2005 й.

МУНДАРИЖА

КИРИШ	3
1. Мавзу танлаш.....	4
2. Адабиётлар билан танишиш.....	4
3. Курс ишини ёзиш тартиби.....	5
4. Курс ишини расмийлаштиришнинг умумий талаблари.....	9
5. Курс ишини ҳимоя қилиш.....	12
Иловалар	14
Фойдаланилган адабиётлар рўйхати	26

ШИРИНОВ САБИР ЭРКИНОВИЧ

Суғурта иши

фанидан курс иши ёзиш бўйича
услубий кўрсатма

Муҳаррир Ш. Худойбердиева
Саҳифаловчи О. Маҳмудов

Босишга рухсат этилди: 26.03.2008. Қоғоз бичими 60x84 $\frac{1}{16}$.
Ҳисоб-нашр табоғи 1.8 б.т. Адади 500. Буюртма № 69

Тошкент Молия институти босмахонасида ризография усулида
чоп этилди.

100084, Тошкент, Кичик халқа йўли кўчаси, 7-уй,